

Inspiration til undervisningsforløb om

FAKE NEWS

til lærere i grundskolen (8.-10. klasse)

FAG: Tværfagligt forløb med dansk, samfundsfag og historie.

FORLØBET ER UDARBEJDET AF: Morten Samsø Schmidt (samfundsfag og historie) og Malene Arp (dansk).

FORLØBET INDDRAGER FØLGENDE KAPITLER FRA LIKE:

- 4.1 Fake news og informationskvalitet.
- 4.2 Spredning af fake news.
- 4.3 Gruppetænkning forstærker fake news.

KORT OM FORLØBET:

Som lærer kan man vælge at gennemføre enkelte kapitler, da hvert kapitel er planlagt med både formål og fælles mål for de enkelte fag.

Forløbet er udformet således, at eleverne efter at have arbejdet med de tre kapitler bliver i stand til at lave en afsluttende opgave, hvor de skal svare på følgende problemstilling:

“Fake news og misinformation udfordrer den demokratiske debat og styreform. Hvordan sikrer vi, at den demokratisk debat fremadrettet ikke bliver styret af fake news og misinformation?”

KAPITEL 4.1

Fake news og informationskvalitet

Kapitlet 4.1 Fake news og informationskvalitet giver eleverne et indblik i, hvordan sensationsstof er blevet brugt til at sælge historier helt tilbage til 1835. Det nye er, at fake news fylder mere i nyhedsbilledet i dag og kan spredes langt hurtigere ved hjælp af sociale medier. Teksten præsenterer eleverne for en række kendetegn ved fake news, som eleverne skal bruge til at løse opgave 1 og 2. Som redskab til at kunne definere og analysere fake news og misinformationer bliver eleverne introduceret for “Skala over informationskvalitet – fra sandhed til fake news”.

Kapitlet indeholder to opgaver, en øvelse og en case.

Tid: 4-8 lektioner.

Fag: Dansk og samfundsfag.

Formålet er:

- at eleven lærer at finde, forstå og vurdere information.
- at eleven kan anvende produktionsværktøjer til at kommunikere med nye medier og formater.
- at eleven bliver bevidst om, hvordan fake news og misinformation udfordrer den demokratiske debat og styreform.

Fælles mål

Samfundsfag

- Eleven skal opnå en forståelse for, hvordan forskellige aktører kan bruge forskellige medier til at påvirke den politiske dagsorden og beslutninger, samt hvordan de selv bliver påvirket af medier og mediebrug, og hvordan de kan bruge medier til at få information og selv påvirke politiske processer og beslutninger.
- Informationssøgning fokuserer på, at eleven kan finde relevante kilder til at belyse samfundsfaglige problemstillinger.

Dansk

- Eleven kan vurdere en tekst i lyset af tekstens samtid.
- Eleven har viden om enkle metoder til at afdække virkemidler i en tekst.
- Eleven kan deltage i samtale om teksters kvalitet.
- Eleven skal tilegne sig kompetencer i kritisk at analysere og vurdere digitale produkters indhold og måde at repræsentere verden på.

Forløbsbeskrivelse

Eleven har enten læst side 128-132 hjemme, eller teksten læses i fællesskab i klassen (evt. guidet fælleslæsning). Læreren læser teksten højt, og eleverne følger med i teksten. Højt læsningen sikrer, at tempoet bliver sænket lige nok til, at eleverne kan nærlæse og opfatte ting i teksten, som de normalt ikke ville have lagt mærke til. Eleven understreger og noterer undervejs i teksten, fx ting de undrer sig over eller finder interessant. Undervejs i læsningen bliver der holdt pauser, således at der er plads til elevernes spørgsmål, fælles refleksion og samtale om teksten. Læreren har ansvaret for at facilitere samtalen og stille de gode spørgsmål, der åbner op for teksten og samtalen.

Første pause: “Med beretninger om flagermusemennesker gik *The Sun* skridtet videre end tabloide sensationshistorier for at få flere læsere.”

Lærerstillede spørgsmål:

- Hvilke former for retoriske kneb bruges til at overbevise læseren i *The Sun*'s historie? (videnskabelig opdagelse, teleskop, forskere)?
- Hvad er formålet med historien? (salg af aviser, markedsandele)
- Hvordan vil du afgøre, om historien er sand eller falsk?

Anden pause: “Fra fake news er ikke en nyhed ...” til .., der er suppleret med vidnesbyrd i form af manipuleret billed- og videomateriale.”

Lærerstillede spørgsmål

- Hvordan kan vi definere “fake news”?
- Fake news er ikke nyt, men spredningspotentialet og påvirkningsgraden er anderledes digitalt. Hvilken betydning har det?
- Hvad er en nyhed?

- Hvorfor tror du, at danskerne har større tiltro til deres egen evne til at identificere fake news sammenlignet med andre EU-borgere?

Tredje pause: Afsnittet “Skala over informationskvalitet” til Zone 1 i sandhedszonen.

Lærerstillede spørgsmål

- Hvad vil det sige at være informeret om noget?
- Hvad vil det sige at være misinformeret?
- Hvilke udfordringer er der i at være misinformeret?

Fjerde pause: Afsnittet: Zone 1 sandhedszonen, Zone 2 Gråzonen og Zone 3 Vildledningszonen.

Lærerstillede spørgsmål

- Har I oplevet eksempler på framing?
- Hvilke fordele og ulemper kan der være ved framing?
- Giv eksempler på rygter, der har fået indflydelse på folks opfattelse af en sag eller en enkeltperson.

OPGAVE 1 – s. 129: Hvordan ved du, om en historie, du læser på nettet eller sociale medier, er sand?

Organisering: 4 - 5 elever i hver gruppe.

Materialer: Eleverne skal producere en plakat. Det kan både være digitalt eller analogt, så der skal bruges fx pap eller et program, som er anvendeligt til plakater fx Canva (gratisprogram).

I denne opgave skal eleverne først diskutere, hvilke kendetegn de forbinder med fake news. Har de selv oplevet fake news? Hvordan fandt de ud af, at det var fake news? Hvordan vil de råde andre til at være opmærksomme på fake news? Når eleverne har fundet nogle kendetegn, skal de fremstille en plakat, som giver gode råd til jævnaldrende om, hvordan de skal være opmærksomme på fake news. Her er det oplagt, at man indledningsvis taler med eleverne om, hvilke virkemidler der skal være på en plakat. Hvad fungerer, og hvad fungerer ikke? Opgaven afrundes ved, at eleverne præsenterer deres produkter.

Mulighed for udvidelse, s.130: Øvelse til “Skala og informationskvalitet - Fra sandhed til fake news”.

Materialer: [Eksempler på tekster til de tre zoner](#)

Dette er en øvelse, læreren kan lave, når eleverne er blevet præsenteret for de tre zoner. Klassen bliver introduceret for forskellige udsagn, der hører til de forskellige zoner. Læreren kan vælge at læse udsagnene op eller vise dem på tavlen. Læreren markerer tre zoner i klasseværelset, og navngiver dem zone 1, zone 2 og zone 3 som i bogen. Det kan fx være højre side, midten og venstre side eller tre af hjørnerne. Efter hvert udsagn skal eleverne stille sig hen til den zone, som de mener, at udsagnet hører til. Når alle eleverne har placeret sig ved den zone, de mener, udsagnet hører til, taler man fælles i klassen om, hvorfor de forskellige zoner er valgt.

OPGAVE 2 – s. 131: Vurdering af fake news

Organisering: 4-5 elever i hver gruppe.

Materialer: Computer og papir.

Eleverne går sammen i grupper på 4-5 elever. Med udgangspunkt i spørgsmålet på side 131: “Find 2-3 eksempler på fake news på nettet. Hvordan kan I vurdere, at de er fake news?”, skal eleverne nu lave en analyse af fake news. Til analysen kan eleverne benytte plakaterne med gode råd, som de har lavet i opgave 1 samt “Skala over informationskvalitet - fra sandhed til fake news.”

Alle historierne fordeles på fem borde. Herefter får eleverne mulighed for at gå rundt og læse hinandens historier og analyser. Forløbet afsluttes med en fælles opsamling.

Case 1, s. 133: “Politikker fundet død”

Organisering: To elever i hver gruppe .

Materialer: Laswells kommunikationsmodel.

Læreren gennemgår danskfaglig viden om læsning af netbaserede tekster med udgangspunkt i Laswells kommunikationsmodel.

Eleverne læser teksten “Politikker fundet død” sammen og finder eksempler på, at historien er fake news. Her kan eleverne benytte de tre tip på side 134 og de gode råd fra plakaterne fra opgave 1 samt “Skala over informationskvalitet - fra sandhed til fake news.”

Forløbet afsluttes med en fælles dialog, hvor eleverne først fortæller om nogle af de fejl, de har fundet, og hvor de har placeret historien på skalaen. Herefter kan der med udgangspunkt i den aktuelle historie tales om, hvordan man bør forholde sig til fake news. Her kan læreren bruge følgende spørgsmål:

- Hvordan forholder Johanne Schmidt-Nielsen sig til historien?
- Er det en fornuftig måde hun reagerer på?
- Hvordan forholder hendes “venner” sig til historien?
- Hvad ville du gøre, hvis du var Johanne Schmidt Nielsen?
- Hvordan synes du, man bør reagere på opslaget? (Kommentere, dele, like, ingenting).

KAPITEL 4.2

Spredning af fake news

Kapitlet 4.2 “Spredning af fake news” giver eleverne et indblik i motiverne bag spredningen af fake news gennem brug af satire, skjult reklame, webtrafik og clickbaits samt propaganda. Her lægges der vægt på, hvordan digitale medier i høj grad åbner op for misinformationer, fordi alle har mulighed for at lægge fortællinger op på Facebook, Instagram, Youtube, Snapchat eller Twitter, og dermed kommer brugerne til at fungere som potentielle medieproducenter. Samtidig lægger teksten vægt på, hvordan medieudviklingen udfordrer pressens rolle som fjerde statsmagt.

Afsnittet "Visuel manipulation" sætter fokus på, hvordan man med stadig mere avanceret teknologi kan manipulere med billeder og dermed udbrede fake news. I opgave tre får eleverne indblik i, hvordan man kan arbejde med billedmanipulation, herunder memes. Til sidst introduceres eleverne for "Bots" og disses bidrag til spredning af fake news.

Kapitlet indeholder tre opgaver, en case og en øvelse.

Tid: 4-8 lektioner.

Fag: Dansk, samfundsfag og historie.

Formålet er:

- at eleven bliver bevidst om, hvordan fake news spredes, og hvad ideen med fake news er.
- at eleven får viden om og kendskab til begreberne clickbait, propaganda, public service, meme og bots.
- at eleven lærer at forholde sig analytisk og kildekritisk til nyheder på nettet.

Fælles mål

Dansk

- Eleven har viden om virkemidler, grafisk design og efterproduktion.
- Eleven har viden om metoder til vurdering af teksters formål og perspektiv.
- Eleven kan gennemføre en målrettet analyse af en tekst.
- Eleven har viden om metoder til at sætte tekster i relation til aktuelle problemstillinger.

Samfundsfag

- Eleven kan diskutere aktørers brug af medier til at påvirke den politiske dagsorden og beslutninger.
- Eleven kan formidle resultater af en gennemført undersøgelse.

Historie

- Eleven kan forklare valget af kildekritiske begreber til analyse af historiske spor, medier og udtryksformer.
- Eleven kan forklare historiske forandrings påvirkning af samfund lokalt, regionalt og globalt.

Forløbsbeskrivelse

Læreren læser teksten på s. 136-137 højt. Eleverne understreger og noterer undervejs i teksten de ting, de finder interessante. Når teksten er læst gennemgås fokusordene "Clickbait og propaganda". Læreren kan eventuelt vise og gennemgå eksemplet nedenfor:

Eksempel på en Clickbait:

[Overskrift: Du har vasket dit tøj forkert hele livet: De her råd kan nok redde din næste tøjvask](#)

Historien: Du skal bruge forskellig sæbe til hvid vask, kulørt vask og uld.

OPGAVE 1 – s. 137: Clickbait-jagt

Organisering: 4-5 elever i hver gruppe.

Materialer: Computer og tavle.

Eleverne går sammen i grupper på 4-5 elever og går på nyhedsmedierne eller Facebook-profiler og finder to-tre eksempler på clickbaits. Eleverne lægger deres clickbaits op på en fælles tavle, fx i en padlet (<https://da.padlet.com/premium/backpack>).

Herefter gennemgås de forskellige clickbaits, og efter gennemgangen stemmer klassen om, hvilken clickbait de mener, er bedst. Efter afstemningen gennemgås de tre clickbaits, der har fået flest stemmer.

Lærerstillede spørgsmål:

- Hvorfor er det netop de tre, der har fået flest stemmer? (Vurder og begrund)
- Hvad er kendetegnende for et godt clickbait?
- Hvordan gennemskuer man et clickbait?

CASE 1 - s. 138-139: To eksempler på propaganda

Organisering: To elever i hver gruppe.

Materialer: [Den lille guldbog om kildekritik](#)

I denne opgave skal eleverne lave en kildekritisk analyse af de to eksempler på propaganda. Her skal de benytte "7 spørgsmål, du skal stille kilden" fra "Den lille guldbog om kildekritik" fra Rigsarkivet.

Casen afsluttes med en fælles opsamling, der kan tage udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Hvorfor tror du, der går 70 år, før det kommer frem, at historien om Benjamin Franklins brev er falsk?
- Hvorfor tror du, "kolokol-russia.ru" har valgt at bringe historien om dyrebordeller i Danmark?
- Hvorfor tror du, Politiken vælger at trykke historien?

Medier er motorveje for misinformation og Visuel manipulation

Læreren læser teksten på s. 140-143 højt. Eleverne understreger og noterer undervejs i teksten de ting, de finder interessante. Når teksten er læst gennemgås fokusordene "Public service" og "meme".

OPGAVE 2 – s. 140: Hvor får du dine nyheder fra?

Organisering: individuel, to og to.

Materialer: Computer, Excel.

I denne opgave skal eleven lave en analyse af nyhederne i sit Facebook-feed (eller et andet socialt medie, hvis eleven ikke er på Facebook, fx Twitter, Snapchat eller Instagram). Eleven kan tage udgangspunkt i følgende: Hvilke nyheder deles af dig og dine venner? Lav en kategorisering af de første 30 nyheder i dit feed, og inddel dem i forskellige genrer fx: Mode, sport, kendte, politik, tv, underholdning mv. Lav et søjlediagram over den indsamlede data. Herefter skal eleven overveje, hvordan nyhedsfeedet stemmer overens med elevens eget selvbillede. Herefter deler eleverne deres statistikker med deres sidemakker for at se på, hvilke områder de er forbundne. Opgaven afsluttes med, at eleverne to og to gennemgår deres nyhedsfeed, og tager stilling til, om de har tillid til de medier, organisationer eller enkeltpersoner, de følger. Hvorfor/hvorfor ikke?

OPGAVE 3 – s. 142: Billedmanipulation

Organisering: To og to.

Materialer: Computer, fx Photopea (Skoletube), Den lille guldbog om kildekritik.

I denne opgave skal eleverne arbejde med billedmanipulation. For at kunne besvare spørgsmålene kræver det:

- at eleverne indledningsvist har undersøgt det oprindelige billedes tilblivelse.
<https://www.spiegel.de/netzwelt/web/angela-merkel-ein-selfie-mit-folgen-hallo-facebook-dieser-mann-ist-kein-terrorist-a-1130400.html>
- at eleverne bliver introduceret for Angela Merkels rolle under “flygtningekrisen 2015”.
- at eleverne bruger deres viden fra arbejdet med kildekritik.

Til spørgsmål 4, hvor eleverne skal konstruere et billede og en historie med et budskab, skal eleverne undersøge den valgte politikers holdning. Til at konstruere billedet kan eleven fx anvende programmet Photopea (Skoletube).

Robotter spreder fake news

Læreren læser teksten på s. 143 højt. Eleverne understreger og noterer undervejs i teksten de ting, de finder interessante. Når teksten er læst gennemgås fokusordet “Bots”.

OPGAVE 4 – s. 143: Hvad gør vi med bots, der minder om mennesker?

Organisering: To grupper, fire grupper, to og to.

Materialer: Computer og papir, Toulmins argumentationsmodel og de tre appellformer (Etos, logos, patos).

I denne opgave skal eleverne finde argumenter for og imod bots. Klassen deles op i to grupper. Den ene gruppe får til opgave at finde argumenter for bots, og den anden gruppe finder argumenter imod bots. Eleverne kan tage udgangspunkt i spørgsmålet på s. 143: “Bør det være forbudt at bruge bots, der lader som om, de er mennesker på de sociale medier? Hvorfor/hvorfor ikke?”

Teksten “Robotter spreder fake news” forholder sig overvejende kritisk til bots, så særligt gruppen, der skal argumentere for bots, skal søge informationer på nettet. Eleverne skal finde ca. 10 argumenter for og imod. De kan med fordel benytte Toulmins argumentationsmodel.

Eleverne inddeles nu i fire grupper: to grupper, der er for bots, og to grupper, der er imod bots. Der stilles fire stole op, og en fra hver gruppe, sætter sig på stolen. Resten af gruppen (team) stiller sig bagved deres repræsentant. Der vælges en interviewer – evt. læreren. De fire repræsentanter får nu mulighed for at fremføre deres argumenter for og imod. Ideen med teamet er at hjælpe repræsentanten, når denne løber tør for argumenter. Det er muligt at skifte plads undervejs. Hvis man ønsker at skifte plads, prikker man repræsentanten på skulderen og skifter plads. Det er vigtigt, at det understreges, at det kun er repræsentanterne, der har taleret, og kun når intervieweren giver den pågældende ordet. Teamet bagved kommunikerer kun via skrift.

Øvelsen afsluttes, når der ikke er flere nye argumenter, og det er interviewerens opgave at samle op på debatten.

Eleverne slutter øvelsen af med at skrive et debatindlæg, hvor de forholder sig til bots påvirkning af samfundet. Debatindlægget skrives sammen to og to.

Kapitel 4.3

Gruppetænkning forstærker fake news

Dette kapitel giver forskellige eksempler på, hvordan gruppedynamikker kan forstærke udbredelsen af fake news. Med udgangspunkt i begrebet "truthiness" får eleverne indblik i forskellige psykologiske mekanismer, der er med til at give en forklaring på, hvordan gruppetænkning forstærker fake news. Eleverne bliver introduceret for fokusordene bekræftelsesbias, overbevisningseffekt, blå løgne, konspiration, tribalisme og mistillid, som blandt andet bruges til at forklare, hvordan begrebet "alternative fakta" og accepten af dem kan forstås. Kapitlet lægger op til, at eleverne forholder sig kritisk til de forskellige former for gruppetænkning, som er undergravende for retsstaten og demokratiet. Afsnittet "Konspirationstænkning" indeholder også begrebet "faktaresistens" og forholder sig problematiserende til, hvordan kritisk sans kan komme over i et paranoidt blik på verden. Her er det vigtigt, at man som lærer skelner mellem kritisk sans og kildekritik, som er baseret på en metodisk tilgang til kilder og ikke en synsning. I forhold til både casen og opgaverne er nogle af kodeordene til at bekæmpe fake news: kildekritik, dialog, fællesskab, fokus på hvad man deler, hvorfor man deler og med hvem man deler ting på nettet. Det er vigtigt, at læreren inddrager elevernes egne erfaringer og oplevelser med og på de sociale medier.

Kapitlet indeholder en case og tre opgaver.

Tid: 4-6 lektioner

Fag: Dansk og samfundsfag.

Formålet er:

- at eleven får indblik i, hvordan vi som individer bliver påvirket af forskellige grupperinger.
- at eleven lærer at gennemskue fake news og bliver bevidst om de psykologiske mekanismers rolle i gruppetænkning.
- at eleven bliver en kompetent mediebruger.

Fælles mål

Samfundsfag

- Eleven kan analysere sociale grupper og fællesskabers betydning for socialisering og identitetsdannelse.
- Eleven har viden om informationssøgning, herunder med digitale medier.

Dansk

- Eleven har viden om digitale teknologiers kommunikationsmuligheder.
- Eleven har viden om retoriske virkemidler, talehandlinger og positionsring.
- Eleven kan organisere samarbejde om fremstilling.

Læsevejledning til s. 144 - 149

Læreren læser teksten højt, og eleverne følger med i teksten. Højt læsningen sikrer, at tempoet bliver sænket lige nok til, at eleverne kan nærlæse og opfatte ting i teksten, som de normalt ikke ville have lagt mærke til. Eleverne understreger og noterer undervejs i teksten, fx ting, de undrer sig over eller

finder interessant. Undervejs i læsningen bliver der holdt pauser, således at der er plads til elevernes spørgsmål, fælles refleksion og samtale om teksten. Læreren har ansvaret for at facilitere den dialogiske samtale og stille de gode spørgsmål, der åbner op for teksten og samtalen.

Støttespørgsmål til læreren:

- Prøv selv at komme med eksempler på bekræftelsesbias fra din egen hverdag. Del dine oplevelser med din sidemand.
- Overvej om begrebet “Blå løgne” kommer til udtryk i andre grupperinger i samfundet end politiet, som teksten tager udgangspunkt i.
- Tribalisme kædes sammen med Donald Trumps indsættelse i 2017 for at forklare Trumps udtalelser om vejrforhold og menneskemængde. Hvordan skal vi forholde os til stammetænkning, og hvordan kan vi sikre, at stammetænkning ikke udbredes?
- Se evt. videoen “Teis lider af en sjælden sygdom: Faktaresistens”
<https://www.dr.dk/satire/theis-lider-af-en-sjaelden-sygdom-faktaresistens>.
- Overvej, hvordan Trump skaber en historie om klimadebatten, som er markant forskellig fra resten af Europas fortælling om klimaets udvikling og tilstand.

CASE 1 – s. 146: Alternative kendsgerninger

Organisering: Grupper af fire.

Materialer: Computer.

Efter at have læst casen skal eleverne gå sammen i grupper på fire og med udgangspunkt i fokusordene blå løgne, bekræftelsesbias og tribalisme forklare/diskutere/debatte, hvorfor der er grupper, der vælger at tro på Trumps beskrivelse af hans indsættelse. Casen afsluttes med en fælles opsamling med udgangspunkt i den dialogiske samtale.

Læsevejledning til s. 148-150

Eleverne fortsætter i deres firemandsgrupper og læser teksten sammen med brug af læseroller. En elev læser, en anden giver et resumé af teksten, en tredje noterer svære ord, som efterfølgende slås op i en ordbog, og den fjerde stiller spørgsmål til det teksten, som til sidst besvares fælles i gruppen.

OPGAVE 1 – s. 148: Konspirationstænkning og mistillid

Organisering: Grupper af fire.

Materialer: Computer, til produktion af de multimodale produkter kan programmer fra Skoletube anvendes – til podcast kan fx bruges Soundation på Skoletube.

I denne opgave skal eleverne producere et multimodalt produkt (podcast, kortfilm eller nyhedsudsendelse). De skal nu forklare og problematisere konspirationstænkning og alternative kendsgerningers betydning for mistilliden til demokratiet. Eleverne kan inddrage viden om andre konspirationsteorier som fx “Flat earth”, 9/11, månelandingen, hvem dræbte John F. Kennedy mv. Eleverne skal inddrage fokusordene på s. 144 i deres produkt.

Produkterne vises i klassen og lægges på en fælles kanal.

OPGAVE 2 – s.150: Kampen mod fake news

Organisering: To og to.

Materialer: Computer og analyse af nyhedsfeed.

I denne opgave er formålet, at eleverne får en indsigt i fake news i deres egen færden på de sociale medier.

Eleverne skal være sammen to og to. Inden eleverne begynder på opgaven, er det en god ide, at læreren sikrer sig, at alle eleverne ved, hvad *bekræftelsesbias*, *overbevisningsekko* og *tribalisme* betyder. Disse tre fokusord skal eleverne bruge i opgaven.

Eleverne skal undersøge deres feed og de newsfeed, som de tidligere har analyseret i kapitel 4.1 opgave 1. Her skal de prøve, om de kan tilføje et eller flere af de tre fokusord til de opslag, som er delt i deres feed.

Når eleverne er færdige, gennemgås deres fund i en fælles samtale i klassen.

Herefter skal eleverne parvis forsøge at skrive tre gode råd, som de kan bruge for at minimere spredningen af fake news. Eleverne kan evt. skrive dem på en padlet eller post-it-sedler, som de sætter på en tavle.

Afslutningsvis samles op på de gode råd, og klassen finder i fællesskab de "bedste" tre råd, som de kan bruge, når de er på de sociale medier og skal undgå spredning af fake news.

OPGAVE 3 – s. 150: Rygtedannelse i klassen

Organisering: Klassen deles op i tre lige store grupper.

Materialer: Borde og stole, rygter, resultatark, noteark .

Der er lavet en udførlig beskrivelse af denne opgave i bogen. Det er vigtigt, at øvelsen sættes i gang på samme tid i de tre grupper. Læreren skal sørge for, at grupperne ikke bliver forstyrret af hinanden. De tre grupper bliver ikke nødvendigvis færdige samtidig, så det kan være en god ide at sætte en fast tid på, hvor lang tid grupperne har til hvert spørgsmål. Hver gruppe får uddelt et noteark, hvor de noterer deres svar.

For at holde styr på, hvem der har svaret rigtigt, og hvor mange rigtige hver gruppe får ud af de 20 spørgsmål, kan læreren bruge resultatarket, som er lagt under materialer. Skriv 1, hvis gruppen svarer rigtigt. Det endelige resultat ses i bunden af [regnearket](#).

Når alle 20 spørgsmål er blevet besvaret, diskuteres fælles i klasse.

Støttespørgsmål til læreren:

- Hvilken gruppe havde flest rigtige svar? Prøv at forklare hvorfor.
- Eleverne vil højst sandsynligt kunne se, at de, der sad i stjerneformen, fik flest rigtige. Hvorfor gjorde de det?
- Kan kommunikationen i lige rækker sammenlignes med den måde, vi deler og liker informationer på nettet? Hvis ja, hvorfor?
- Er det muligt at skabe en stjerneformet kommunikation på sociale medier?

Afsluttende opgave til forløbet om fake news

Tag afsæt i problemstillingen: “Fake news og misinformation udfordrer den demokratiske debat og styreform. Hvordan sikrer vi, at den demokratiske debat fremadrettet ikke bliver styret af fake news og misinformation?”

Med udgangspunkt i problemstillingen skal eleverne udarbejde et løsningsforslag og præsentere det for klassen.

Som hjælp til deres besvarelse kan eleverne bruge alle de produkter og tekster, som er blevet produceret i forbindelse med arbejdet med de tre kapitler. Eleverne må således godt genbruge/ videreudvikle egne og deres klassekammeraters produkter i forbindelse med løsningen af den overordnede problemstilling.

Eksempler på produkter: En kampagnofilm, en artikel, en podcast, teater, en undersøgelse eller andet.

Evaluerings

Formål: Kort evalueringsøvelse til brug i slutningen af forløbet, hvor eleverne reflekterer og samler op på indholdet i del 4 om fake news. Formålet er at få eleverne til dels at huske centrale pointer fra forløbet, dels at reflektere over undervisningens indhold. Aktiviteten kræver ingen forberedelse.

Tid: 10-15 min.

Organisering: En og en, og to og to.

- Hvad har jeg lært? Eleverne skriver i punktform, hvad de har lært i del 4. Dette gøres i et tomt dokument i Word eller på et stykke papir. Elevens arbejde skal læses af sidemanden, så pointerne skal fremstå knivskarpe. Det er tilladt at finde illustrationer, fotografier mv. på nettet til at understrege faglige pointer.
- Sidemanden læser og supplerer. Nu bytter eleverne dokumenter to og to. Dette kan praktisk ske ved, at eleverne bytter computer med sidemanden. Det er nu sidemandens arbejde at læse dokumentet igennem og supplere med gode pointer.
- Eleven får sin egen computer igen efter 3-4 min. Nu skal sidemandens supplerende pointer læses igennem.
- Fælles opsamling. Hvad har vi lært i dag? Hvad har forløbet gjort mig opmærksom på? Er der noget, jeg vil være mere ops på, når jeg får nyheder på sociale medier? Er der noget, jeg har lært, som jeg vil fortælle videre til venner eller familie? Hvis ja, hvad?

